

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. In quanta homo mala, per peccatum lapsus sit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

inclinare. Hinc vel laus, vel vituperatio omnis. Arbitrio videnti vel prœmium, vel pœna decernitur. *Qui probatus est in illo, & perfectus est, erit illi gloria eterna: qui potuit transgredi, & non est transgressus: facere mala, & non fecit: ideo stabilita sunt bona illius in Domino, ideo bona promissa semper duratura.* Hac de causa *Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum, in manu consilij sui. Adiecit mandata & prœcepta sua: si volueris, inquit, mandata servare, conservabunt te, & in perpetuum fidem placitam facere. Apposuit tibi aquam & ignem: ad quod volueris, porrige manum tuam. Ante hominem vita & mors, bonum & malum: quod placuerit ei, dabitur illi; quoniam multa sapientia Dei, & fortis in potentia, videns omnes sine intermissione.* Igitur arbitrij libertas homini à Conditore est data, non solum, ut etiam hac imaginem & similitudinem Dei præ se ferret; sed etiam, ut præclarior esset gloria, quam mereretur, & non coactis laboribus partam acciperet. Bestias, etiam si sudent, & plus, quàm vlli homines, laborent, nemo censet honore dignas; carent enim libertate, qua laudem honorémue mereantur. Quapropter multa sapientia Dei fuit, in homine creando, quem tantum non fecisset, si liberum non fecisset; etiam si fecisset sempiternæ beatitudinis capacem. Posuisset enim eum in cœlo, sine suo merito, & sine spontanæ servitutis gloria, fecisset gloriosum; sicut si truncus, qui pedibus ire non potest, alienis manibus, in regio palatio collocaretur; quem nemo laudat, quòd eò se ipsum pmòrit.

Eccli. 31. 16.

Eccli. 15. 14.

Hunc ergo talem tantumque hominem, diaboli invidia, III,
atque fallacia euertit, & per peccatum, è supernaturali statu, in exitium præcipitavit. Hoc enim casu, in quantum malum non devenit? Amisit diuinam charitatem; perdidit cœlestem gratiam; iustitiam originalem exuit; induit maledictionem & animi & corporis, sicut *diploidem*: omnium virtutum (excepta fide & spe, ut Pl. 103. 29.
resipiscere posset) fecit iacturam: denique æternæ salutis naufragium passus in Oceanum cecidit omnium calamitatum. Vnde & singularis illa Dei protectio directioque illi subtracta est: & appetitus cepit recalcitrare, frânóque rationis excusso, tanta fuit ad malum proclivitas, ut iam nihil propemodum, nisi peccare posset; tanta vis & libido cupiditatis ad delinquendum, ut à nullo, nisi solo Deo, posset sisti & coërceri; tanta imbecillitas ad ipsas etiam naturæ leges obseruandas, ut, sine cœlesti auxilio gratis suppeditato, obseruare eas non posset. Itaque & iure cœlestis gloriæ ex-

ei dederat, & naturam suam ita debilitauerat, vt illa sibi relicta, instar plumbi, suo proptere pondere & impetu, deorsum caderet, & de peccato in peccatum lapsa, profundior semper Infernum, atrocioraque supplicia æterna commereretur. Sic homo creatus, vt in cœlo, beatus & Deo fruens regnaret, peccati seruus, cacodæmonis mancipium & Auernaliū flammarum futurum pabulum factus, nonne in profundum venit? nonne lapsus est in ipsum pelagus miseriarum? nonne dicere potuit? *Veni in altum, tempestas demersit me*: Ex nihilo conditus, ad nihilum redactus sum.

Pfal. 68. 3.
Pfal. 72. 22.

I V.
Ion. 2. 2.

Quis eum inde potuit eripere? Ionam, cum in mare proiectus esset, & iam in ventre piscis tribus diebus, & noctibus, densam noctem pateretur & atrum carcerem, nemo potuit liberare, nisi ille ipse, qui ventum & mare, & procellas concitauit. Sic neque hominem, peccato, in tanta mala, se iacentem, quisquam alius retrahere potuisset, nisi qui hominem hæc mala meritum, ijs, velut supplicij tempestate, inuoluit; vt illum idem, qui fecerat, reficeret; & qui crearet ex nihilo, recrearet. Magna opera magnos exigunt magistros; & extremi morbi extremis indigent medicinis. Igitur, ob protoplasti nostri delictum, malum hominis tam atrox, tamque inolitum fuit, vt à nulla, nisi diuina manu, posset eradicari. Quæ enim persona, nisi diuina, hominem, in diuinum ac supernaturalem statum, reposuisset? Nomina quidquid naturale est, infra est. Iacebat homo, lethaler ictus seipsum erigere non poterat. Sed neque Angelus poterat, cuius non est gratiam diuinam, hoc est, spiritualem animæ vitam infundere. Vnde; ergo erat homo destitutus: seipsum iuuare non poterat Deo mortuus; neque ab alio aut homine, aut Angelo, multo que minus à bestia poterat iuari. Solus supererat Deus, solus iuuat Deus, cuius misericordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus. Is ergo, cum alia remedia omnia deessent, intimis misericordiæ visceribus commotus, humano generi succurrit. Quod etsi solus potuit, multis tamen modis potuisset. Sed quia nullus fuit conuenientior, aut nobis vtilior modus, quam vt pro præteritis hominum peccatis æquiualens iustitiæ diuinæ satisfactio fieret, & pro futuris, remedium perenne compararetur; Deus ipse de cœlo descendit, vt quereret, & saluum faceret, quod perierat. Nulla enim pura creatura, hoc est, nullus homo, aut Angelus, qui non idem esset Deus, potuisset satisfactionem tantæ offensæ æquiualem prestare,

S. Thom. 3. p.
q. 2. a. 2.

S. Bonauen.
3. sent. dist.
20. art. 3.